

TISKOVÁ ZPRÁVA

Centrum pro výzkum veřejného mínění
 Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
 Jilská 1, Praha 1
 Tel.: 286 840 129
 E-mail: milan.tucek@soc.cas.cz

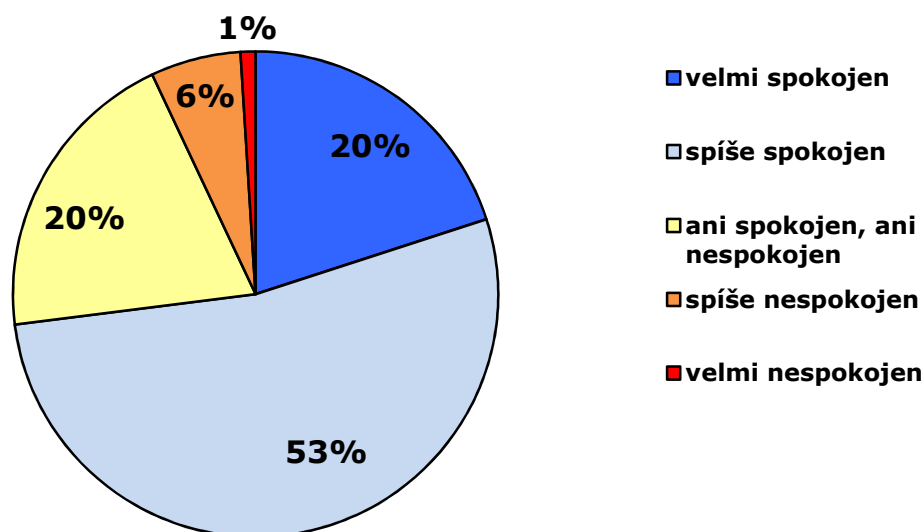
Hodnocení životních podmínek v místě bydliště – duben 2015

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v 15-04</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 13. 4. 2015</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1011</i>
Počet tazatelů:	<i>235</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>OR.75, OR.76</i>
Zveřejněno dne:	<i>14. května 2015</i>
Zpracoval:	<i>Milan Tuček</i>

V dubnovém šetření se Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v. v. i. zajímalo, jak jsou občané České republiky celkově spokojeni se životem v místě svého bydliště a také jak jsou v místě bydliště spokojeni s vybranými životními podmínkami.

Mezi českou populací převládá spokojenost se životem v místě svého bydliště – 20 % Čechů je velmi spokojeno a 53 % je spíše spokojeno. Pětina občanů (21 %) zvolila středovou variantu odpovědi – ani spokojen, ani nespokojen. 6 % respondentů je spíše nespokojeno, varianta odpovědi velmi nespokojen se objevovala pouze velmi sporadicky (1 % respondentů).

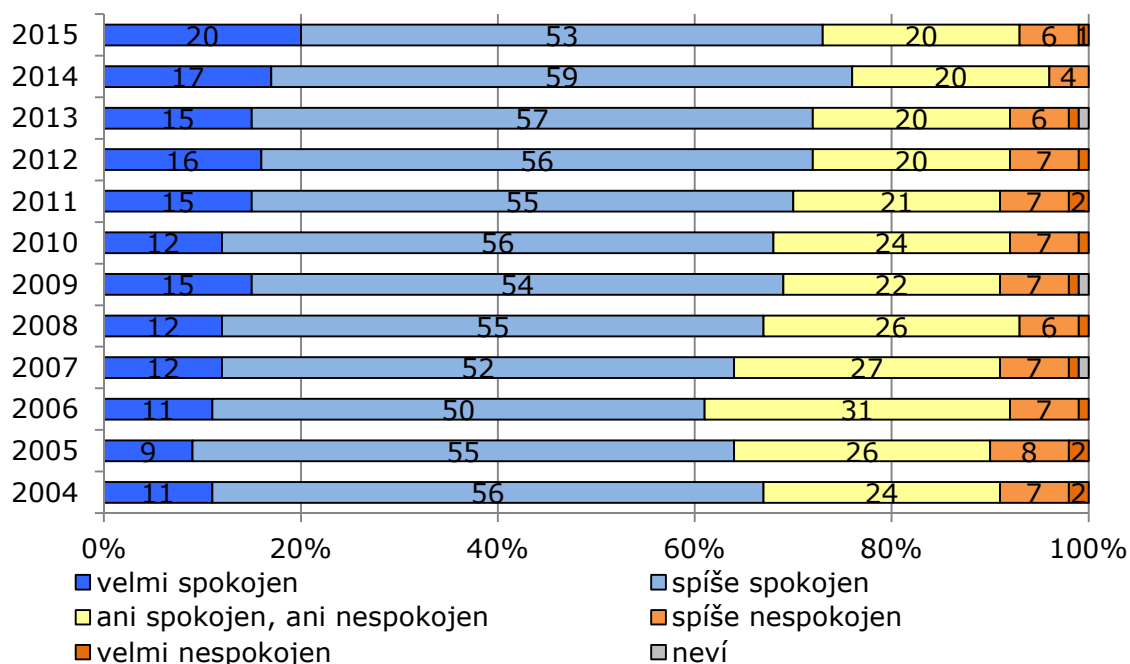
Graf 1: Spokojenost se životem v místě svého bydliště (v %)¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., *Naše společnost 4.* – 13. 4. 2015, 1011 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Zhruba třetina dotázaných, kteří žijí na vesnici, uvedla, že je velmi spokojena, kdežto v Praze velmi spokojených byla jen desetina. Spokojenost s místem bydliště ovlivňuje životní úroveň domácnosti (ti, co ji mají dobrou, jsou velmi spokojeni z 28 %, ti, kteří ji mají špatnou, z 9 %), vzdělání (mezi vyučenými respondenty je s místem bydliště velmi spokojeno 15 % dotázaných, mezi lidmi s vysokoškolským vzděláním 25 % dotázaných), věk (nejspokojenější jsou nejmladší a nejstarší věková kohorta – velmi spokojených je mezi nimi více než čtvrtina).

Z dlouhodobého hlediska (viz graf 2) se zvyšuje podíl respondentů, kteří jsou s životem v místě svého bydliště spokojeni. Od roku 2006 došlo k růstu spokojenosti o 12 procentních bodů. V porovnání s minulým rokem se o šest procentních bodů snížil podíl těch, kdo jsou „spíše spokojeni“. Vzhledem k tomu, že se tento pokles částečně promítl do zvýšení podílu „velmi spokojených“, který je v současnosti historicky nejvyšší, celková spokojenost se statisticky významně nezměnila.

¹ Znění otázky: „Jak jste celkově spokojen se životem v místě Vašeho bydliště?“ Varianty odpovědí: Jste velmi spokojen; spíše spokojen; ani spokojen, ani nespokojen; spíše nespokojen; velmi nespokojen.

Graf 2: Vývoj spokojenosti se životem v místě svého bydliště (v %)

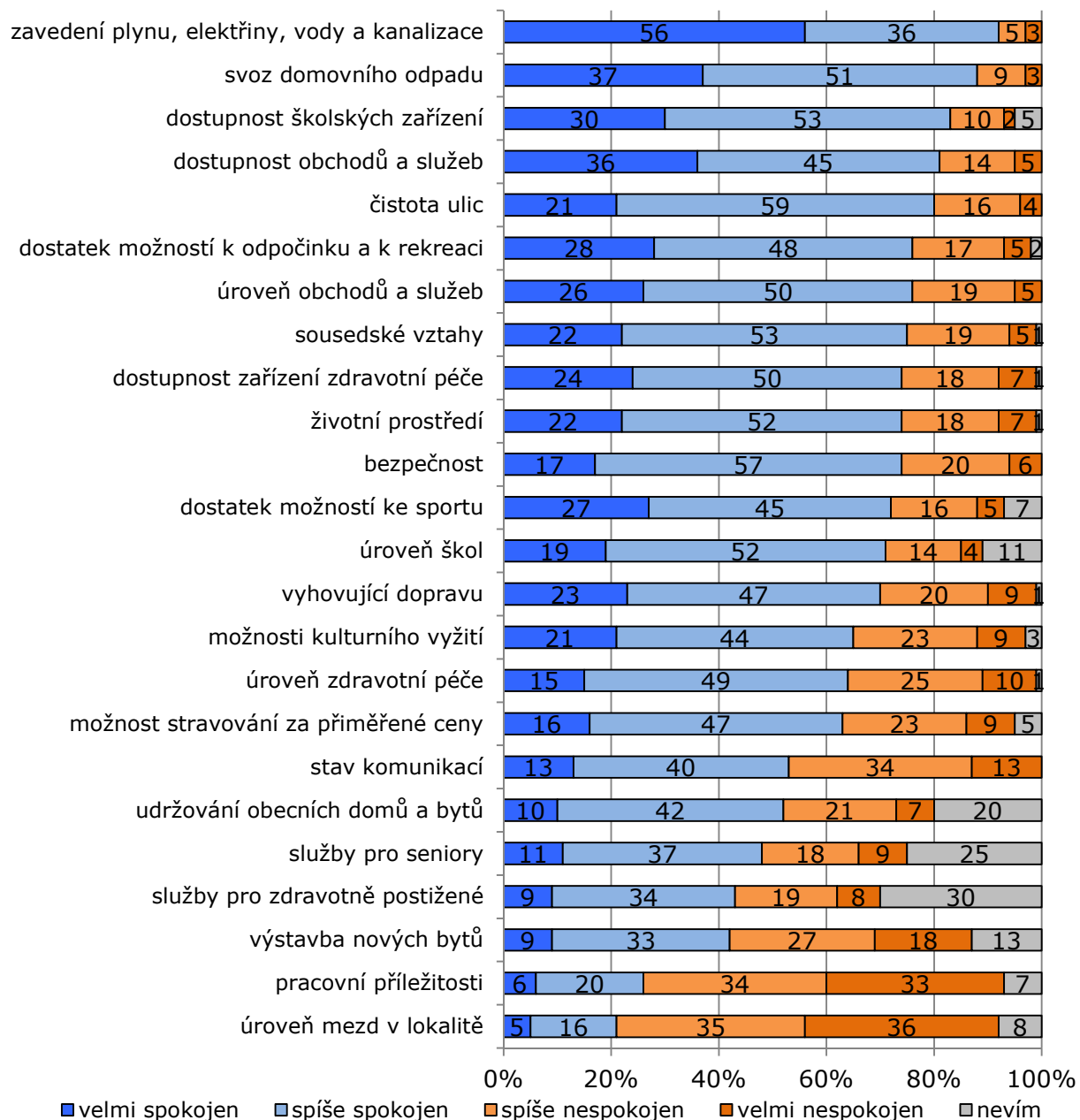
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., *Naše společnost*.

Ve výzkumu jsme se dále zaměřili na hodnocení konkrétních životních podmínek v místě bydliště.² Nejvíce spokojeni jsou občané se zavedením plynu, elektřiny, vody a kanalizace (92 % spokojených, 8 % nespokojených) a svozem domovního odpadu (88 % spokojených, 12 % nespokojených). Výrazněji převažující spokojenost nad nespokojeností se objevuje také u hodnocení dostupnosti školských zařízení (83 % : 12 %), dostupnosti obchodů a služeb (81 % : 19 %), čistoty ulic (80 % : 20 %), dostatku možností k odpočinku a k rekreaci (76 % : 22 %), úrovně obchodů a služeb (76 % : 24 %), sousedských vztahů (75 % : 24 %), dostupnosti zařízení zdravotní péče (74 % : 25 %), životního prostředí (74 % : 25 %), bezpečnosti (74 % : 26 %), dostatku možností ke sportu (72 % : 21 %), úrovně škol (71 % : 18 %), vyhovující dopravy (70 % : 29 %), možnosti kulturního vyžití (65 % : 32 %), úrovně zdravotní péče (64 % : 35 %), s možností stravování za přiměřené ceny (63 % : 32 %). Více jak polovina respondentů je také spokojena se stavem komunikací (53 % : 47 %) a udržováním obecních domů a bytů (52 % : 28 %). Téměř polovina dotázaných (48 %) vyjádřila spokojenost s úrovní služeb pro

² Znění otázky: „Jak jste spokojen s životními podmínkami ve Vašem bydlišti, pokud jde o: a) čistotu ulic; b) svoz domovního odpadu; c) zavedení plynu, elektřiny, vody a kanalizace; d) stav komunikací; e) bezpečnost; f) pracovní příležitosti; g) úroveň mezd v lokalitě; h) výstavbu nových bytů; i) udržování obecních domů a bytů; j) úroveň škol; k) úroveň zdravotní péče; l) úroveň obchodů a služeb; m) životní prostředí; n) možnosti kulturního vyžití; o) dostatek možností ke sportu; p) dostatek možností k odpočinku a k rekreaci; q) možnost stravování za přiměřené ceny; r) vyhovující dopravu; s) sousedské vztahy; t) služby pro zdravotně postižené; u) služby pro seniory; v) dostupnost školských zařízení; w) dostupnost zařízení zdravotní péče; x) dostupnost obchodů a služeb.“ Varianty odpovědí: rozhodně spokojen; spíše spokojen; spíše nespokojen; rozhodně nespokojen.

seniory, nespokojena se cítí čtvrtina občanů (27 %) a další čtvrtina (25 %) se k položené otázce nedokázala vyjádřit. S výstavbou nových bytů je spokojeno 42 % oslovených, naopak 45 % je nespokojeno. K službám pro zdravotně postižené se nedokázala vyjádřit téměř třetina populace (30 %), 43 % občanů je spokojeno a 27 % nespokojeno. Nejnižší spokojenost je zaznamenána u hodnocení pracovních příležitostí (26 % : 67 %) a úrovně mezd v lokalitě (21 % : 71 %).

Graf 3: Hodnocení životních podmínek v místě bydliště (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost 4. – 13. 4. 2015, 1011 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Faktorová analýza rozdělila položky do pěti navzájem nezávislých dimenzí (vyčerpáno bylo 55 % variance). Vydělené dimenze (faktory) strukturují posuzované vlastnosti místa bydliště do logicky konzistentní podoby reflektující základní funkce místa bydliště.

1. Služby pro seniory, zdravotně postižené, zdravotní péče, školy, obchody a služby (úroveň i dostupnost) – **zdravotní a sociální služby, škola**
2. Možnosti sportování, odpočinku, kulturního vyžití, cenově dostupné stravování, dopravní obslužnost (a částečně dostupnost obchodů a služeb a jejich úroveň) – **prostor pro volnočasové aktivity**
3. Bezpečnost, čistota ulic, životní prostředí, susedské vztahy – **bezpečné a zdravé prostředí**
4. Mzdy, pracovní podmínky, výstavba bytů a jejich údržba – **prostor pro pracovní uplatnění a rozvoj obce**
5. Plyn, elektřina, kanalizace, svoz odpadu – **komunální služby**

Tabulka 1: Korelace dimenzí (faktorů) se základními sociodemografií (Pearsonův korelační koeficient)

	velikost obce	věk	vzdělání	životní úroveň
1.faktor	-.15	.03	-.03	.15
2.faktor	-.19	-.04	-.01	.09
3.faktor	.42	.07	-.01	.10
4.faktor	-.27	.03	-.12	.16
5.faktor	-.18	-.07	.04	-.03

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., *Naše společnost 4. – 13. 4. 2015, 1011 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.*

Hodnoty korelačního koeficientu uvedené v tabulce dokládají, že spokojenost s jednotlivými obecnějšími dimenzemi podmínek v místě bydliště je vázána jednoznačně na jeho velikost, přičemž platí, že čím větší obec, tak s výjimkou třetí dimenze, která v sobě zahrnuje bezpečné a zdravé prostředí, tím větší spokojenost jejích obyvatel. Dále platí, že s výjimkou hodnocení komunálních služeb jsou s jednotlivými dimenzemi spokojenější respondenti deklarující vyšší životní úroveň svojí domácnosti. Poslední statisticky významná vazba je mezi vzděláním a dimenzí zahrnující pracovní a rozvojové možnosti obce: lidé s vyšším vzděláním jsou zde spokojenější.

Z jednotlivých položek stojí za pozornost spokojenost se službami pro seniory (viz tabulku 2) v závislosti na věku, a to jednak z hlediska zastoupení odpovědí „nevím“ a jednak z hlediska třetinové nespokojenosti v obou starších věkových kategoriích. K této informaci je potřeba doplnit, že spokojenost s dostupností zdravotních služeb, obchodů, úrovní zdravotních služeb se podle věku neliší.

Tabulka 2: Spokojenost se službami pro seniory podle věku (v %)

	rozhodně spoko- jen	spíše spoko- jen	spíše nespoko- jen	rozhodně nespoko- jen	Neví
15-29	9,7	31,3	13,2	5,7	40,1
30-44	9,4	34,3	19,1	6,5	30,7
45-59	10,8	38,6	20,3	10,8	19,5
60+	15,2	43,0	19,4	13,7	8,7
Celkem	11,3	36,9	18,2	9,2	24,4

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., *Naše společnost 4.* – 13. 4. 2015, 1011 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Jak ukazuje tabulka 3, mírný pokles spokojenosti nebo vzestup nespokojenosti oproti roku 2014 šetření zaznamenalo v případě svozu domovního odpadu, sousedských vztahů, dostupnosti zařízení zdravotní péče, životního prostředí, dostatku možností ke sportu, úrovně zdravotní péče a výstavby nových bytů. Naopak zvýšená spokojenost se objevila u bezpečnosti a možnosti stravování za přiměřené ceny.

Tabulka 3: Vývoj hodnocení životních podmínek v místě bydliště (v %)

	III/04	III/05	IV/06	IV/07	IV/08	IV/09	IV/10	IV/11	IV/12	IV/13	IV/14	IV/15
	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N
zavedení plynu, elektřiny, vody a kanalizace	88/10	90/9	90/9	91/8	92/7	92/7	90/9	89/10	91/9	92/7	92/7	92/8
svoz domovního odpadu	84/15	87/12	82/17	86/14	87/13	88/12	86/13	90/10	87/12	90/9	91/8	88/12
dostupnost školských zařízení	-	-	-	-	-	-	-	-	74/18	78/15	82/12	83/12
dostupnost obchodů a služeb	-	-	-	-	-	-	-	-	82/17	83/16	81/19	81/19
čistota ulic	65/35	63/36	63/37	68/31	72/28	73/27	69/31	74/26	77/23	78/22	81/19	80/20
dostatek možností k odpočinku a k rekreaci	69/26	68/26	60/34	64/31	64/29	65/30	65/32	73/26	72/25	70/26	77/21	76/22
úroveň obchodů a služeb	69/31	71/28	74/25	73/27	73/27	75/24	70/29	75/25	73/26	77/22	77/23	76/24
sousedské vztahy	-	-	-	-	-	77/18	76/22	77/22	76/21	73/25	79/19	75/24
dostupnost zařízení zdravotní péče	-	-	-	-	-	-	-	-	72/27	75/24	79/20	74/25
životní prostředí	76/23	76/22	68/31	71/27	72/28	71/28	69/30	74/26	74/24	74/26	80/19	74/25
bezpečnost	55/43	54/44	52/47	59/39	58/40	58/40	60/38	63/36	64/36	66/32	68/31	74/26
dostatek možností ke sportu	62/26	61/25	59/28	59/25	64/23	64/24	65/32	69/25	68/24	66/25	76/18	72/21
úroveň škol	53/27	60/20	68/15	66/14	63/17	66/18	65/20	66/22	66/22	72/18	73/15	71/18
vyhovující doprava	56/41	58/39	57/40	58/39	53/45	58/39	62/36	63/36	63/36	68/30	68/30	70/29

	III/04	III/05	IV/06	IV/07	IV/08	IV/09	IV/10	IV/11	IV/12	IV/13	IV/14	IV/15
	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N
možnosti kulturního využití	56/38	57/37	54/40	54/40	55/38	58/38	58/39	60/37	63/34	66/30	68/29	65/32
úroveň zdravotní péče	56/41	62/34	68/29	64/33	62/36	66/32	62/36	61/36	63/37	65/34	68/30	64/35
možnost stravování za přiměřené ceny	45/45	47/44	46/45	49/40	45/45	49/43	52/40	57/39	52/43	58/37	56/38	63/32
stav komunikací	35/64	38/61	29/70	45/54	42/58	41/59	34/65	36/64	41/58	38/61	52/48	53/47
údržba obecních domů a bytů	31/44	35/39	33/40	34/40	35/38	42/35	37/40	47/34	48/35	49/29	53/28	52/28
služby pro seniory	-	-	-	-	-	-	-	-	40/32	43/30	48/26	48/27
služby pro zdravotně postižené	-	-	-	-	-	-	-	-	34/31	36/32	40/28	43/27
výstavba nových bytů	20/64	26/58	26/59	31/54	32/54	34/51	37/47	42/47	41/45	43/42	45/40	42/45
pracovní příležitosti	16/73	17/70	19/71	25/63	31/56	22/69	15/75	20/72	20/72	20/72	22/69	26/67
úroveň mezd v lokalitě	7/69	11/71	15/70	13/70	15/67	17/67	13/73	17/69	14/75	14/75	19/70	21/71

Pozn.: Uveden podíl součtu odpovědí „velmi spokojen“ a „spíše spokojen“ (S) a podíl součtu odpovědí „rozhodně nespokojen“ a „spíše nespokojen“(N).

Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost.

